

Els partits minoritaris de les Balears han superat de manera força diferent el cicle electoral del 2011. El bipartidisme continua impertèrrit, sobretot la dreta, que manté un nivell de vot espectacular. Enfront d'aquesta realitat, cada un dels partits més petits intenta afrontar el futur així com pot.

El PSM. Entre aquests partits, els nacionalistes ecoprogressistes del PSM són els únics que tenen representació autonòmica. Això els dona una força particular, perquè només ells poden mirar de fer de *tascó* entre PP i PSOE. El PSM és l'únic que pot dir que forma part del *tripartidisme* illenc, perquè el Parlament balear és compost únicament per tres grups parlamentaris: el del PP, el del PSOE i el del PSM. I la direcció del partit està disposada a defensar aquesta posició fort i ferm, tant sí com no. És a dir, no vol ni sentir

El futur dels més petits

Els partits minoritaris de les Illes miren cap al futur amb expectatives molt diferents.

parlar de nous pactes amb els ex-aliats d'ERC i EU.

L'endemà de les eleccions espanyoles, les direccions de tots els partits polítics feien interpretacions dels resultats. El PSM (juntament amb els seus aliats: Iniciativa Verds, Entesa per Mallorca i Equo) va obtenir, com és

sabat, 31.000 vots i no pogué assolir l'escó. Però, això a banda, no passà desapercebut que guanyava a Esquerra Unida –que va fer 21.000 vots– per bastant menys diferència de la que s'esperava. De fet, un dirigent de la coalició ecoprogressista que encapçalava Miquel Ensenyat confiava a EL TEMPS, just al començament de la campanya electoral, la convicció que Esquerra Unida “no passarà de 5.000 vots” perquè “serem nosaltres els que tendrem” tot el vot “crític amb el PSOE”. Val a dir, emperò, que alguns dirigents del PSM en privat no s'hi mostraven tan confiats. A Eivissa, la coalició no

El PSM (coalitzat amb l'Entesa i Iniciativa Verds) ha esdevengut l'únic partit que pot fer-se un espai entre el PP i el PSOE a les Illes.

AJUNTAMENT DE PALMA

EL TEMPS

Eberhard Grosske, portaveu del grup municipal (EU-EV) a l'Ajuntament de Palma. A la dreta, conferència de premsa d'ERC.

va tenir èxit a l'hora de convocar cap a la seva papereta tot l'univers d'Eivissa pel Canvi. Ni tampoc a Menorca, on l'esquerra del PSOE també se n'anà majoritàriament cap a Esquerra Unida.

El comportament del vot EU-PSM era, doncs, clarament favorable al segon, però no tan com es preveia. No faltaren les anàlisis que elucubraven amb el fet que si PSM i EU haguessin anat junts el diputat hauria estat possible.

És cert que en política dos i dos mai no sumen quatre, com se sol dir. Ara, en aquest cas ja tenim dos exemples de què poden sumar PSM i EU. A les eleccions espanyoles del 2004, els dos partits es coalitzaren (juntament amb Els Verds, que foren, en realitat, una aportació bàsicament nominal i d'imatge) i obtengueren una mica més de 40.000 vots. Va ser la vegada que una tercera opció illenca havia estat més a prop d'aconseguir un diputat al Congrés i trencar el bipartidisme PP-PSOE a les Illes. Per una altra banda, a les eleccions del 2007 al Parlament balear novament els dos partits feren coalició (amb Els Verds i, també, amb ERC) i assoliren quatre escons. Aquest resultat impedí la majoria absoluta del PP a Mallorca i, consegüentment, al Parlament balear.

Vist així, l'endemà d'aquelles eleccions la direcció d'Esquerra Unida a les Illes, que valorava com "un èxit" el resultat, expressava que per al futur era imprescindible de tornar a la "cultura del pacte" amb el PSM per a "rompre la majoria absoluta conservadora".

Des del PSM, emperò, les coses no es veuen igual. Tant l'opció del 2004

com la del 2007 es consideren "bones en el seu moment", però valoren també molt que "les circumstàncies han canviat radicalment". Segons l'anàlisi d'aquest partit, a hores d'ara "és impossible" que el PSM es torni a unir a una coalició, perquè "són projectes totalment diferents". L'argument del partit és que, si bé l'anàlisi d'EU podria ser teòricament i numèricament correcta, a la pràctica queda invalidada per les profundíssimes diferències que es palesaren entre totes dues formacions durant els anys que compartiren el projecte del Bloc, entre el 2007 i el 2011. Com és sabut, les divergències foren tan grosses que fins i tot EU s'escindí, i de l'escissió en nasqué Ini-

ciativa, que posteriorment es fusionà amb Els Verds i crearen la marca Iniciativa Verds. El maig passat i aquest novembre, Iniciativa Verds s'alià amb el PSM, juntament amb Entesa, que és el grup escindit del PSM el 2006 de resultes del pacte amb EU (el Bloc). De manera que el PSM defensa clarament de "mantenir i estrènyer en el futur" la coalició amb els partits amb els quals ja s'ha coalitzat. Han fet creu i ratlla, doncs, a la possibilitat de recuperar el seu antic aliat d'EU.

EU i ERC. Esquerra Unida i ERC –que feien part del Bloc entre el 2007 i el 2011– no analitzen de la mateixa manera les conseqüències dels resultats

El TSJB no avala la immersió lingüística

El Tribunal Superior de Justícia de Balears ha sentenciat a favor d'una mare que volia que el fill fos escolaritzat en espanyol durant el període conegut com el de lectoescriptura. Dit d'altra manera, el TSJB s'arreglera amb les sentències del Tribunal Constitucional, del Tribunal Suprem i del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en el sentit de no avalar la legalitat de la immersió lingüística en català.

El govern balear va reaccionar davant la notícia amb una satisfacció no gens dissimulada. El portaveu i conseller d'Educació, Rafel Bosch, se'n congratulà perquè la sentència del TSJB va en la mateixa línia que ell ha defensat sovint. Per exemple, a l'entrevista que va concedir a EL TEMPS. El govern valora positivament la sentència, perquè "és millor l'elecció que no la immersió". L'oposició no ho veu igual. Per part del PSOE, la diputada i portaveu Rosamaria Alberdi, "sempre que governa, el PP fa de la llengua motiu de guerra", tot i que reconegué que "la sentència s'haurà de complir". Per una altra banda, el diputat i secretari general del PSM, Biel Barceló, considerarà la sentència "una molt mala notícia" per a la normalització del català a les Illes Balears.

Juan Luis Calbarro, portaveu i candidat d'UPyD a les Balears, acompanyat de més membres d'aquest partit nacionalista espanyol.

electorals combinats del maig i del 20 de novembre passats. Per a ells el fet més important és que el PP ha obtingut majoria absoluta en totes dues conteses. I l'objectiu de totes dues formacions extraparlamentàries, cadascuna pel seu costat, és que els conservadors perdin aquesta majoria absoluta a les Balears el 2015.

ERC va obtenir a les autonòmiques a Mallorca 5.300 vots, un 1,5%; i a les espanyoles a les Balears 4.600, un 1%. Aquest partit ha valorat negativament que tant al maig com al novembre el PSM hagi volgut fer camí tot sol –només amb els socis esmentats–, perquè això afecta negativament “la constitució de l'espai de l'esquerra nacional” i dificulta un resultat futur que impedisqui al PP de continuar governant a les Illes més enllà del 2015. Segons el partit independentista, primer de tot cal defensar “els interessos de país” que són amenaçats, ara mateix, pels 35 diputats del PP. Això ho prova, a parer d'ERC, el fet que, d'ençà que es va constituir, el govern de Bauzà actua contra la normalització del català i de la situació legal de la llengua pròpia. Tanmateix, el PSM discrepa d'aquesta anàlisi, i creu que la seva coalició és

la que ha merescut l'èxit electoral i la que té més opcions d'evitar en el futur la majoria absoluta del PP.

A EU va ser molt mal rebut que el secretari general del PSM, Biel Barceló, l'endemà de les eleccions espanyoles, refusàs qualsevol possibilitat de recuperar l'aliança que fins feia pocs mesos unia tots dos partits. Per a EU, l'objectiu de tot progressista hauria de ser, per sobre de tota altra consideració, evitar la majoria absoluta del PP a les eleccions del 2015 al Parlament balear. Cosa que –segons el seu parer– si EU i PSM van separats serà quasi impossible. Probablement, doncs, així com passen els mesos i s'acosti el 2015, EU intensificarà les peticions de coalició argüint que és l'única opció útil per a l'esquerra. No es pot preveure el futur, però a hores d'ara aquesta possibilitat no sembla viable.

UPyD. La gran sorpresa de les eleccions espanyoles a les Balears fou UPyD. Va obtenir-hi 18.000 sufragis, i el 2008 només n'hi havia aconseguits 3.000. De tota manera, ja a les eleccions europees havia crescut amb relació a les espanyoles de fa tres anys. El fet és que ara s'ha convertit en el cinquè

partit de les Illes, només 3.000 vots per sota d'EU. La incògnita és com evolucionarà aquesta formació amb vista a les eleccions del 2015 al Parlament. No té estructura permanent a les Illes, no hi té alliberats... El vot li prové bàsicament de l'atracció de la seva líder, Rosa Díez, i del missatge nacionalista espanyol tan dur. Es podria dir, doncs, que és un vot probablement volàtil. Però això ja ho havien dit els analistes illencs els anys passats. La pregunta és si pot estar en condicions d'obtenir representació autonòmica. Les extrapolacions entre comicis de naturalesa diferents són absurdes. Tanmateix, el fet que UPyD hagi pujat de 15.000 vots –amb relació al 2008– a barriades de Palma i municipis on el PSOE s'ha enfonçat dona una idea clara que el suport popular li ve d'antigues bases socialistes i no, com sovint s'ha suposat, de bases conservadores. Això, en teoria, li permet de somniar per al futur. Perquè, evidentment, a les Balears la situació del PSOE és molt més complicada que no la del PP i, consegüentment, el 2015 podria mantenir les pesqueres de vot entre les bases socialistes.

Miquel Payeras